

URSPRUNGSMÄRKNING OCH SPÅRBARHET

Ursprungsmärkning anges i en rad olika direktiv och förordningar.

Ursprungsmärkning har fyra syften

1. DELS UR SPÅRBARHETSSYNPUNKT.

Märkningen anges med SE för Sverige eller med ordet Sverige i klartext tillsammans med anläggningens nummer. Det rekommenderas i Sverige att för att undvika missuppfattning om ursprung endast ange SE och inte skriva Sverige. Denna märkning är inte till för konsumenten. Informationen skall placeras i en oval

Tillsammans med anläggningens nummer skall varje förpackning märkas med ett så kallat Lot-nummer (batch-nummer). Detta nummer skall identifiera en batch av en tillverkning. Vanligtvis identifieras en batch som en tillverkningsdag. Batchmärkningen kan vara i kod eller i klarskrift. Om bästföre-märkningen utgörs av dag-månad-år kan denna tjänstgöra som märkning för spårbarhet. Om det finns flera olika typer av märkning skall batch-märkningen föregås av ett "L". L är förkortning av Lot som är beteckningen för batch.

Batchmärkningen skall tillsammans med anläggningsnumret även finnas på ytterförpackningen om sådan används.

Ett företag skall också kunna ange alla som dom har fått leverans ifrån samt alla dom levererat produkten till.

Ingredienser, råvaror och emballage skall också kunna spåras på alla stadier i produktions-, bearbetnings-, eller distributionskedjan.

Det innebär att en tillverkningsbatch skall kunna knytas ihop med en leverans råvaror eller ingredienser. På samma sätt skall en tillverkningsbatch kunna spåras till en/flera kunder.

Syftet är att kunna göra ett tillbakadragande på ett säkert sätt.

2. DELS SOM DETALJURSPRUNG FÖR FET FISK FRÅN ÖSTERSJÖN I SAMBAND MED EXPORT TILL EU

Det finns exempel på fisk där Sverige fått undantag för krav i europeisk lagstiftning. Ett sådant är lagstiftningen om vissa främmande ämnen (dioxin).

Lagstiftningen innebär att vi på grund av att vi har bra kostrekommendationer fortsatt kan äta fet fisk från Östersjön trots att den överstiger EU: krav på maxgräns dioxin. Den får dock under inga omständigheter exporteras. Brott mot denna regel kan helt äventyra det svenska undantaget

I SLV:s författningar samt på SLV:s hemsida finns information om vilken fisk och från vilket område som kan exporteras till EU.

KAPITEL 14

För sill innebär detta för närvarande att endast sill fångad väster om Bornholm kan exporteras till EU.

Tillverkaren måste därför vid export genom spårbarhet kunna visa att exporterad vara verkligen kommer från rätt område i Östersjön. Dokumentation som krävs i ett sådant fall är utdrag ur förstahandsmottagarens dokumentation över fångstzon i enlighet med ICES nomenklatur. Det innebär i praktiken att relevant ICES-nummer skall finnas på följesedeln.

3. DELS SOM KONSUMENTUPPLYSNING

Den generella märkningen för ursprung finns i märkningsdirektivet och anger i princip att märkningar skall innehålla.

- Tillverkare, säljare eller förpackare
- Uppgifter om plats där livsmedlet är producerat, om utelämnandet kan leda till missförstånd.

4. SPECIELL UPPLYSNINGSMÄRKNING FÖR VISSA FISKPRODUKTER

Vissa fiskprodukter skall märkas med uppgift om

- **Handelsbeteckning**
- **Produktionsmetod**
- **Ursprung**

Märkningen om ursprung på fiskprodukter behöver inte nödvändigtvis vara placerad på produkten. För att vara trovärdig skall märkningen följa med i alla handelsled. Vid import kan handelsbeteckningen utelämnas och latinskt namn räcka

Kravet omfattar

Levande fisk, färsk eller kyld fisk och filéer eller fiskkött därav, fryst fisk, filéer och fiskkött, torkad och saltad fisk, rökt fisk, mjöl och pelletar av fisk, motsvarande enligt ovan för kräft och blötdjur inkl. kokta varianter.

För mer detaljerad beskrivning över omfattning hänvisas till förordningen.

Handelsbeteckning

Som handelsbeteckning räknas ”fisklistan” som finns bland Livsmedelsverkets föreskrifter. Namn i Fisklistan är att anse som vedertagen beteckning.

Produktionsmetod

Menas på det sätt fisken är ”fångad”

Fiskad

Fiskad i sötvatten

Odlad

När det för fisk som fiskats i havet anses självklart med produktionsmetoden räcker det med handelsbeteckning och hav.

T.ex. för sill: Fångstområde: Sill från Nordvästatlanten

Ursprung

Med ursprung menas där fisken är fiskad eller odlad.

- Vildfångad hav: Märks med fångstzon
- Vildfångad insjö: Märks med land
- Odlad: Märks med det land där den slutliga uppfödningen skett.

Som fångstzoner räknas

- **Nordvästatlanten**
- **Nordostatlanten**
- **Östersjön**
- **Västra mellersta Atlanten**
- **Östra mellersta atlanten**
- **Sydvästra Atlanten**
- **Sydöstra Atlanten**
- **Medelhavet**
- **Svarta havet**
- **Indiska oceanen**
- **Stilla havet**
- **Antarktis**